

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'EDUCACIÓ MUSICAL

Eveli Boal, 27,
pral. (abans
Alt de S. Pere)

BARCELONA

Telèfon
número
2 5 0 5 0

NOTICIARI

Any I • Gener del 1938 • N.º 1

L'Associació d'Amics de l'Educació Musical, instituïda en moments decisius per a l'organització de la modalitat pedagògica que constitueix la base de la seva existència, amb el desig de mantenir un contacte amb totes les associacions similars i amb el professorat de Catalunya, alhora que per a donar fe de les seves activitats, s'emprén la publicació d'aquest NOTICIARI, modest pel fet que ha de subordinar llur aparició a les possibilitats i als moments que vivim.

En aquest NOTICIARI, l'Associació d'Amics de l'Educació Musical hi publicarà totes les suggerències dels seus associats i simpatitzants, sempre que siguin inspirades per un esperit veritablement constructiu, sense, però, fer-nos solidaris dels principis mantinguts per llurs autors, quan els treballs vagin signats.

L'Associació d'Amics de l'Educació Musical saluda cordialment a totes les associacions artístiques i musicals; als mestres i professors de música de Catalunya i, d'una manera especial, a les nostres autoritats escolars.

EL CONSELL DIRECTIU.

stigiós,
is que
guda.

r dels
termi-
n mí-
ical a
üents:
nates
certs
ar als
lment
lavant

erí als
t nova
ituïnt,
ial de
enats,
xàmen
e això
) , per
ls pro-
ements

essors
rir els
tència,

ien de
ra vo-
l'apli-
a ban-
n eru-
i d'ex-
sa.

podrà
ent els
respon-
nt ap-
la flo-
No és
Un bon
musical
ements

que el
sionals,
e amb
podrà
it-se al

Gener 1.938

FALLARÀ L'EDUCACIÓ MUSICAL?

Els qui, dominats per una vocació incontenible, havem dedicat el millor temps de la nostra vida professional a la pràctica i estudi de la pedagogia musical escolar, sense esperar-ne la més petita compensació material, ans el contrari, esmerçant en la propagació del nostre ideal bona cosa del que necessitàvem per altres atencions més inexcusables; els qui, solitaris, durant més de vint anys, quan a Catalunya, més ençà ni més enllà de l'Educació Musical no hi havia res més que la Gimnàstica Rítmica i les cançons amb gestos — modalitats l'una i l'altra extraordinàriament interessants que degut, sens dubte, a circumstàncies que desconeixem, fóren aplicades desplaçadament, — clamàvem en el desert sense perdre la vocació ni la fe en el triomf dels nostres postulats; en fi, els qui quan l'Educació Musical a Catalunya no es cotitzava gens ni mica, esmerçàrem les nostres energies en practicar-la i fomentar-la, ben segur que en les transcendents circumstàncies actuals tenim no solament el dret sinó el deure d'exposar amb tota claredat el nostre pensament.

En un article publicat recentment comparàvem l'estat actual de la nostra Educació Musical Escolar, a un cos petit, depauperat, sense forma, que en el cas de créixer sense modificar les característiques que presenta, adquirirà una deformació no igualada per cap altra de les ficcions que els catalans havem nodrit.

Nosaltres comprem perfectament que l'Educació Musical sigui un refugi fàcil per als artistes que han adquirit un prestigi en una altra especialitat dels sons i, per consegüent, reconeixem el valor efectiu que pot tenir l'aportació dels músics de reconeguda solvència artística que decideixen passar-se a l'Educació Musical. Però el que, per damunt de tot, és convenient pel desenvolupament ulterior d'aquesta important modalitat educativa, és que el prestigi adquirit en una altra branca de l'activitat musical no dongui als nou-vinguts carta blanca per a obrar i ésser escoltats per les autoritats com si tota la vida no haguessin fet res més, la qual cosa produeix encara major sorpresa si es té en compte que hi ha actualment a Catalunya alguns notables professors que d'ençà de l'adveniment de la República venen treballant molt eficaçment en aquesta activitat i es mantenen en una actitud discreta, sumament constructiva.

Com que nosaltres voldríem que l'Educació Musical es convertís en el breçol de la nostra Música, és amb profunda pena com veiem que corre el risc d'esdevenir una cosa ridícula damunt la qual mai no es podrà pensar de fonamentari-hi l'edifici de la nostra Cultura Musical Popular.

No en va un il·lustre catedràtic, recentment, en una conferència remarcà l'excés abús que fem els catalans de les ficcions; però la nostra Educació Musical, de continuar la cursa iniciada, no serà solament una ficció més, sinó quelcom pitjor que anullarà per sempre més, en aquesta modalitat, totes les nostres possibilitats.

Per de prompte, en el concurs anunciat per a procedir a la provisió de 61 places de professors d'Educació Musical, no sabem encara quines qualitats principals seran exigides als aspirants. Nosaltres havem oït comentaris de persones que es consideren responsables, autoritzades, i ens esglaiem de pensar en la possibilitat de que llurs iniciatives puguin tenir efectivitat. Molts músics encara no s'han donat compte que la Música no és portada a l'Escola per a ésser-hi ensenyada, ni tant sols — com a objectiu principal — per a fer-la comprendre, sinó, simplement, per a fer-la “sentir” i estimar als infants.

La pugna entre els tradicionals “solfistes” i els que tenen un concepte racional i clar del problema perquè el coneixen a fons, tal vegada subsistirà en les pràctiques a les quals seran sotmesos els aspirants a les esmentades places. Si així fos, seria molt probable que triomfessin els “solfistes” i que el fall fos acceptat

una vegada més com a bó, doncs encara no ha vingut a Catalunya cap prestigiós estranger a dir-los que van errats (nosaltres som així), però no dubtem pas que la “veritat”, a la fi, s'obrirà pas. Solament que quan la “veritat” serà reconeguda, les autoritats potser ja no sabran el que fer-ne.

Però tot esperant que els esdeveniments resolguin aquesta qüestió a favor dels nostres interessos culturals, no seria de més que es prenguessin algunes determinacions relacionades amb el concurs esmentat, encaminades a obtenir un mínim de garanties per tal d'assegurar l'esdevenidor de l'Educació Musical a Catalunya. Aquestes garanties les condensem nosaltres en les clàusules següents:

Primera: Com que les qualitats temperamentalment musicals — innates com són en els qui les posseeixen — difícilment s'adquireixen, mentre que certs coneixements d'ordre tècnic i eruditiu és facultatiu de les autoritats l'obligar als seus subordinats a obtenir-los, **les proves d'aptitud haurien d'ésser principalment demostrades pels aspirants fent-los actuar pràcticament amb infants davant del tribunal.**

Segona: Havent d'ésser otorgades aquestes places amb caràcter interí als aspirants que obtinguin la puntuació més llúida i tractant-se d'una modalitat nova a Catalunya, de la qual ací no n'existeix cap pla ni programa oficials; constituint, a més, les qualitats de temperament i la sensibilitat artística la base essencial de les activitats a les quals s'hauran de dedicar els professors que resultin nomenats, caldria que el Tribunal fos en certa manera condescendent i benèvol en l'exàmen concernent a les matèries d'ordre tècnic considerades secundàries (sense que això indiqui que deixin de tenir la màxima importància per a l'Educació Musical), per tal com ja hem dit, es potestatiu de la Generalitat l'obligar a adquirir-les als professors una vegada establert el programa definitiu dels principals coneixements que aquests han de posseir.

Tercera: Atenent l'esmentat en les dues clàusules anteriors, **els professors que obtinguessin plaça haurien d'ésser obligats per les autoritats a adquirir els coneixements necessaris per tal que al seu dia, demostrada llur competència, els fos concedida la plaça a perpetuïtat.**

♦

Al nostre entendre, a més d'una cultura general, els professors haurien de conèixer bé la Pedagogia Experimental, Història i Estètica musicals, cultura vocal, nocions d'harmonia i d'improvisació; tot això estudiat en relació amb l'aplicació que han de tenir aquests coneixements en l'Escola Primària. Per altra banda, no creiem que s'hagi d'exigir al professor d'Educació Musical una gran erudició, sinó tacte, vocació, temperament, caràcter i una cultura que li permeti d'expressar-se davant dels alumnes amb la màxima concisió, claredat i senzillesa.

Evidentment, la Música té drets adquirits a l'Escola que ningú no li podrà arrebar, però per sensible que sigui, hem de confessar que col·lectivament els músics no tenim la preparació deguda per a actuar amb plena consciència i responsabilitat. No obstant, Catalunya és terra rica en temperaments perfectament aptes per a l'Educació Musical, la qual cosa fou palesament demostrada amb la florida d'orfeons notables que tant d'honor han fet a la nostra renaixença. No és el mateix, però, dirigir un cor i fer l'Educació Musical en una Escola. Un bon temperament de director de chors pot esdevenir un perfecte educador musical escolar, si amb el temps indispensable adquireix l'experiència i els coneixements que tot bon pedagog ha de posseir.

No serà amb el nomenament de 61 professors més, ni amb sis-cents, que el problema serà resolt. En realitat els problemes són dos: l'intern dels professionals, probablement insoluble, i el de l'Educació Musical, que res no té a veure amb les dissidències i egoïsmes dels professionals, el qual problema solament podrà ésser endegat per les autoritats procedint amb la màxima energia i situant-se al marge de tota consideració particular.

Gener 1.938

Fer les coses bé crec que no fóra gens difícil i estem segurs que les autoritats senten el més fervent desig d'encertar. Doncs bé; hem de creure que d'entre els quatre o cinc músics de més solvència artística de Catalunya, no li seria difícil al senyor Conseller de Cultura de la Generalitat, d'escollir-ne dos que de debó es trobessin situats per damunt de tot interès relacionat amb l'Educació Musical Escolar i encarregar-los l'estudi d'un informe que els pràctics en aquesta modalitat separatament haurien de redactar explicant en quins fets experimentals fonamenten llur tesi. Remarquem, de passada, que el problema de l'Educació Musical és clar, claríssim, i es troba a l'abast de la comprensió de tota persona culta. Per a capacitar-se'n cal únicament bona voluntat.

Ara bé; ben segur que hi deuen ésser a Catalunya dues personalitats musicals que amb un esperit absolutament deslligat de tota consideració personal, amb plena responsabilitat, emetin un fall favorable als interessos de la cultura popular.

En veritat, moltes, masses coses ens fallen ja als músics. Va fallar la realització del projecte d'organització del gran Conservatori Oficial de Catalunya, preparat amb totes les garanties de triomf.

Fallarà, també, l'Educació Musical?

MANUEL BORGUNYÓ.

ACTIVITATS DE L'A. D'A. DE L'E. M.

Amb l'èxit que era d'esperar, si tenim en compte el sòlid prestigi de què frueix el mestre BORGUNYÓ, va desenvolupant-se el curset d'HISTÒRIA, ESTÈTICA, CULTURA VOCAL I PEDAGOGIA MUSICAL, APLICADES A L'ESCOLA, que l'esmentat mestre començà el dia 23 del propassat mes de desembre. Les lliçons, a les quals hi acudeixen un gran nombre de professors, tenen lloc els dimarts, dijous i dissabtes, a l'Escola Professional per a la Dona.

En acabar-se el curset del mestre Borgunyó, se'n començarà un altre, aquest a càrrec del nostre company Secretari, el mestre A. MENÉNDEZ ALEYXANDRE, especialitzat en estudis de filosofia de la música, sobre ASPECTES UNIVERSALS DE LA MÚSICA. Oportunament en donarem més detalls.

Davant la convocatòria per a cobrir 61 places de professors d'educació musical, el Consell Directiu elevà, amb data 23 de desembre, un document a l'Honorable Sr. Conseller de Cultura de la Generalitat, en el qual hi ha exposats els punts de vista de l'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'EDUCACIÓ MUSICAL i esta-

blertes les conclusions que d'acord amb les circumstàncies actuals es consideren oportunes i beneficioses per a la Pedagogia Musical Escolar i els professors de Música.

Durant el mes passat ha estat feta una intensa propaganda de la nostra Associació i de les seves finalitats essencials, establint-se contacte amb les societats similars d'arreu del món.

Han estat enviats a l'Exposició permanent de Pedagogia Musical de Praga, diversos "dossiers" contenint treballs, estudis i rapports sobre procediments d'Ensenyament Musical, els autors dels quals són associats. Entre ells figura el SISTEMA PLÀSTIC-INTUITIU del nostre company mestre MENÉNDEZ ALEYXANDRE. Dintre pocs dies s'enviarà el del sistema CROMOSÓ, creat pel nostre company el mestre ESTEVE GUASCH, que és interessantíssim. Així mateix fou tramès a Praga un interessantíssim regle ideat pel nostre company Francesc SOLER, que constitueix una guia sumament senzilla i curiosa per a la transposició.

Gener 1.938